

Amani habiliterings- senter for funksjons- hemmede

Ordet «Amani» har røtter i det hebraiske ordet for «tilfredshet», «shalom», som handler om å leve fullt ut uavhengig av hva som hender rundt deg. Dette er mottoet for Amani senteret: å leve fullt ut i tilfredshet, på tross av fysiske og mentale funksjonshemninger. Her blir ikke folk sett som funksjonshemmede, men som mennesker med muligheter som kan realiseres.

Amani Senter er en non-profit organisasjon etablert i februar 1992 av det Romersk-katolske bispedømmet Morogoro. Det har et rådgivende utvalg med ni medlemmer underlagt biskopen.

Amani skal sikre at barn med mentale eller fysiske funksjonshemninger blir funnet og registrert og gitt et tilbud som dekker deres grunnleggende behov, som helsehjelp, grunnutdanning og yrkesutdanning, videre tilby sport og fritidsaktiviteter og ikke minst mulighet til sikker inntekt, slik at ikke funksjonshemningen blir til hinder for deres livsutfoldelse.

Amani arbeider også for å øke bevisstheten om funksjonshemmedes

behov og rettigheter og arbeider for å fjerne kulturelle barrierer, marginalisering og negative holdninger mot funksjonshemmede i samfunnet

Dagtilbud og grunnleggende opplæring for barn i Morogoro

I byggets første etasje tilbys daglig 45-60 barn stimulerende aktiviteter i tre klasserom, der de lærer om hygiene og helse, og de tilbys undervisning for å lære å lese og skrive. Det siste er ikke mulig for alle. Lærerne fokuserer på kreativitet.

Det finnes en avdeling for «fysioterapi» «physiotherapy», der barna får opptrening for å kunne utvikle muskulatur, men det mangler moderne utstyr. Myndighetene i

Her lekes og læres det, på trass av lite utstyr.

Tanzania har lovet å bidra til fysioterapi og noen andre tjenester, men så langt har dette ikke skjedd. Senteret er derfor avhengig av gaver til både drift og utvikling. Dette er en av mange utfordringer som vi prøver å arbeide med, blant annet ved å utvikle egen næringsvirksomhet og inntjening.

Der finnes også en større sal for samlinger, seminarer og møter.

Holdningsarbeid

Det er mange negative holdninger rettet mot funksjonshemmede i Tanzania og det er lite kunnskap om deres problemer. Forekomsten av funksjonshemmede er også assosiert med HIV/AIDS og seksuelt overførbare sykdommer. Derfor arbeider også senteret for forskning på innvirkning av HIV/AIDS på forekomsten av funksjonshemninger.

Amani har en gruppe som blant annet fremfører sang og dans, som en del av arbeidet mot diskriminering. Informasjon gjennom sang, dans og som innslag i sport og lek, når fram til flere enn foredrag og tradisjonell møtevirksomhet.

For å øke bevissthetsnivået i samfunnet organiseres seminarer og samlinger med deltagere fra ulike berørte parter. Amani har en gruppe som blant annet fremfører sang og dans, som en del av arbeidet mot diskriminering. Informasjon gjennom sang, dans og som innslag i sport og lek, når fram til flere enn foredrag og

tradisjonell møtevirksomhet. De sprer også kunnskap om HIV/AIDS. Gruppen opptrer i tradisjonelle drakter og har vunnet flere konkurranser. 80% av gruppen er barn og ansatte fra senteret.

Rehabilitering i lokalsamfunnet

Hensikten er å redusere effekten av funksjonshemninger, så de kan ta del i vanlig hverdagsliv med sine foreldre, slektninger og i lokalsamfunnet. Det er krevende fordi 80% av de funksjonshemmede barna som senteret har identifisert kommer fra rurale områder med fattige familier. De lider av feilernæring, og det er mangel på institusjoner som bistår funksjonshemmede. Senteret driver derfor også rehabilitering i hjemmene, der de gir råd til familier, underviser de funksjonshemmede, bidrar med medisinsk hjelp, henviser til andre hjelpetilbud og utdanner flere som kan bistå i lokalsamfunnene. Hjemmebesøk hos familier er viktig for å finne barn som holdes skjult, men arbeidet er ressurskrevende. Mange barn tas med til senteret og det gis opplæring til familiene, slik at barna kan komme tilbake til lokalsamfunnet.

Videregående utdanning for jenter

Jenter fra fattige familier tilbys yrkesutdanning og videregående utdanning ved senteret. Noen bruker utdannelsen til å fortsette å arbeide ved senteret som voksne. Amani betaler skolepenger, internatkostnader og læremateriell til 15 jenter. Som motytelse gir jentene omsorg til barn som bor på Amani, i mangel av annet sted å bo. Et annet prosjekt har som hensikt å sørge for at barn med sykdommer og

Sortering. Jordbruk gir mange arbeidsmuligheter for flittige mennesker med nedsatt arbeidsevne.

funksjonshemninger som har blitt holdt borte fra skolegang, får opplæring. Mange av barna som får opplæring ved senteret kan etter en tid fortsette på vanlig skole.

Mvomero senteret for utdanning

Et senter for å utdanne personer som skal drive oppsøkende virksomhet og registrere funksjonshemmede i rurale områder er under bygging i Mvomero, 80km fra Morogoro by. Senteret skal også brukes som et samlingssted for eldre, slik at de kan diskutere og ta del i aktiviteter, som strikking, sy-arbeid og annet håndverksarbeid for å tjene penger. Senteret har også et bygg som skal brukes til griseoppdrett, som en utvidelse av næringsvirksomheten.

Eldresenter med dagaktivitetstilbud

Undersøkelser viser at det var behov for tilbud til eldre med funksjonshemninger, og støtte til eldre som tok seg av barn som

Undersøkelser viser at det var behov for tilbud til eldre med funksjonshemninger, og støtte til eldre som tok seg av barn som hadde mistet sine foreldre

hadde mistet sine foreldre i Mvomero og Turiani. En del har mistet foreldre etter AIDS og andre sykdommer, og andre har blitt forlatt av sine foreldre på grunn av stigma knyttet til funksjonshemninger. Mange har behov for hjelp til å finne et levebrød. De eldre i dette området har oppnådd mye. Dagsenteret fungerer som arena for diskusjon rundt behov og nye tiltak. Ved dagsenteret deltar de eldre i fysisk aktivitet, som gjør at de kan bedre sin funksjonsevne og delta i andre aktiviteter. Dagsenteret bidrar til at de eldre kan delta i aktiviteter for å bedre sin

økonomi, som jordbruk, produksjon av matter, kurver og trearbeid. Stigma, ensomhet og sosial isolasjon har blitt redusert.

Støtte fra andre land

Amani er avhengig av støtte fra venner i andre land. Støtten er både en inspirasjon i hverdagen og avgjørende økonomisk og praktisk. I England er det etablert en gruppe med åtte personer som kaller seg «Friends of Amani Tanzania», som arbeider for å samle inn midler til Amani senteret. Senteret har nylig mottatt en ny vanntank fra venner i Australia. Vi håper at flere vil gjøre som dem og bidra til å utvikle senteret. I tillegg til å bidra økonomisk og med gaver som klær, leker og utstyr, rekrutterer venner av senteret frivillige som arbeider ved senteret og bidrar med sine erfaringer (Amani har også venner i Norge, – red. anm).

Utfordringer

Det er et hovedmål for Amani å bli selvforsynt uten å være avhengige av ekstern støtte, og dette kan vi klare når senterets gårdsdrift blir bedre. Gården Mikese er en avdeling som ligger utenfor Morogoro kommune. Mikese har manglet vann. Det sikreste hadde vært å borre etter vann, men det er for dyrt. Gjennom gaver fra Australia har vi fått mulighet til å kjøpe en vanntank, slik at vann kan lagres. Målet er at senteret skal bli selvforsørget ved bruk av landområdene og videreutvikling av husdyrhold. Vi har 283 mål land på Mikese, men mangler moderne

Med kapital til å utvikle jordbruket kunne både senteret blitt utvidet og driften vært sikret, slik at senteret ikke var avhengig av støtte utenfra.

Avdelingen for skreddersøm skal videreutvikles, men er også avhengig av investeringer.

redskaper for storskala dyrking. Den dagen vi kan drive jordbruk på området er både senterets økonomi og tilgang til mat sikret for fremtiden. Foreløpig har senteret bare småskala jordbruk, med noen griser, høns, geiter og ku. Med kapital til å utvikle jordbruket kunne både senteret blitt utvidet og driften vært sikret, slik at senteret ikke var avhengig av støtte utenfra.

Senteret arbeider også med andre grunnleggende utfordringer. I Tanzania er det en utbredt forestilling at funksjonshemmede barn er en forbannelse. Derfor er det viktig med oppsøkende holdningsarbeid og opplæring av foreldre. Foreldre inviteres til enheten ved senteret som har ansvar for dette arbeidet og får en-til-en-veiledning for å lære å akseptere og å ta seg av sine funksjonshemmede barn. Senteret når dessverre ikke ut til alle.

Bygningene som senteret holder til i er så små at det begrenser arbeidet ved senteret. Bygningene ble bygget for 23 år siden og er i en dårlig forfatning. Vi skulle gjerne tilbudt et «hjem» til flere som har behov for det, og vi skulle gjerne gitt opplæring til flere, men budsjettene setter begrensninger. Store budsjettposter er mat, lønn og utstyr som brukes til opplæring og ved overnattinger.

Utdanningsprogrammet for jenter lider også under dårlig økonomi. Vi skulle gjerne nådd ut til mange flere jenter enn 15. Selv for funksjonsfriske jenter er det vanlig at deres utdanning blir nedprioritert, og for funksjonshemmede er det enda vanskeligere å oppnå utdanning.

Senteret har en avdeling for opplæring av hørselshemmede. Det er den eneste skolen som gir opplæring til døve i denne

regionen. Her har vi klasserom til flere elever, men mangler sovesaler for å kunne ta inn flere som bor for langt unna til å kunne reise daglig. Transport er i det hele tatt et problem, og særlig for funksjonshemmede med motorisk funksjonsnedsettelse eller med behov for individuelt tilsyn i løpet av reisen.

Oppsummering

Amanisenteret har som mål at det skal etableres tilbud til alle funksjonshemmede i Morogoro regionen. Vi vil arbeide for menneskeverd og mot diskriminering. Vi vil tilby husly og utdanning, varme og tilhørighet, mens målet er at funksjonshemmede skal utvikle sine muligheter og kunne fortsette livet i lokalsamfunnet i fellesskap med andre. Økonomien for senteret setter begrensninger. Vårt arbeid er basert på støtte fra folk i lokalsamfunnene rundt oss, og fra bidragsytere i andre land. Vi trenger hjelp. ...

Kontakt

Fr. Beatus Sewando
Leder - Amani Centre
P.O.BOX 579
Morogoro, Tanzania
Mob: +255 754 314412
Tel: +255 23 260 3982
Fax: +255 23 260 0829
Email: beatussewando@gmail.com
www.amanicentremorogoro.weebly.com